

Predmet : Ovčara (Miroljub Vujović i dr.)
Okružni sud u Beogradu – Veće za ratne zločine
Broj predmeta :K.V. br.1/2003

Glavni pretres : 05. jul 2004.

Izveštaj : Nataša Kandić i adv. Dragoljub Todorović, punomoćnici oštećenih

Optuženi Miroslav Đanković je rekao da ne priznaje izvršenje krivičnog dela i krivičnu odgovornost i da smatra da se radi o smisljeno organizovanoj kampanji. Optuženi je rekao da ne želi da iznese svoju odbranu u potpunosti, sve dok ne čuje iskaz svedoka saradnika broj dva, pošto se boji da mu se ne dogodi ono što se vec dogodilo, da bude u pritvoru, a da ne zna ko ga tereti i za koje delo. Pošto je optuženi Đanković ostao pri tome da ne želi da iznese svoju odbranu, predsednik veća je doneo rešenje u smislu člana 321 stav 2 ZKP-a da se pročitaju iskazi optuženog iz faze istrage od 26. decembra 2003. godine i 18. maja 2004. godine.

Optuženi Slobodan Katić, sa nadimkom major Katić je upoznao sudske veće da ima problema sa glasom usled kancera grla. Rekao je da nije kriv i da ne priznaje krivičnu odgovornost za delo koje mu se stavlja na teret. Naglasio da želi da iznese svoju odbranu, ali da ne zna šta još da kaže osim onoga što je već rekao u fazi istrage. Katić je istakao da je u Vukovar otišao 18. oktobra 1991. godine kao dobrovoljac iz Šida zajedno sa Kamenim, Cecom i Kinezom, koje je i upoznao u Šidu. Nalazio se u odredu Milana Lančužanina i bio je neformalno zadužen za nabavljanje cigareta, pića, hrane itd. Njegov odred je bio pod komandom majora JNA Tešića, a komandir je bio kapetan Radić.

Optuženi Katić je rekao: «Čuo sam za Ovčaru mnogo kasnije, kada su ovi iz Haga počeli da prozivaju Mrkšića, Radića i Šljivančanina.» Rekao je da je 17. novembra 1991. godine odvezao u Negoslavce u bolnicu Gorana Valjarevića, Džoa koji je bio ranjen. Nakon što ga je ostavio u bolnici vratio se u jedinicu, a idućeg dana 18. novembra 1991. godine je otišao za Beograd. U Vukovar se vratio 22. novembra. Tokom svog boravka u Beogradu, 19. i 20. novembra, obišao je Valjarevića u beogradskom urgentnom centru. Dana 20 novembra je bio na proslavi slave u jednom kafiću u Zemunu, gde su ujedno slavili i oslobođenje Vukovara. Rekao je da nije znao gde se nalazi Ovčara, nije bio tamo, a u Vukovaru je živeo do 1997. godine. Od naoružanja imao je automatsku pušku i škorpion.

Optužena Nada Kalaba je izjavila da razume optužbe protiv nje i da nije izvršila ništa, a potom dodala: «Ja sada ne bih htela da iznesem svoju odbranu, pošto me jedini terete zaštićeni svedoci, tj. svedoci saradnici.»

Optuženi Milan Bulić, zvani Bulidža, rekao je da razume navode optužnice i da ne priznaje krivično delo i krivičnu odgovornost. Rekao je da je u junu 1991. godine napustio Vukovar zajedno sa porodicom. Nakon dva i po meseca koliko je proveo u Borovu selu, vratio se u Vukovar i priključio jedinici Teritorijalne odbrane na Veleprometu čiji je komandir bio Ljube Stojanović, to je bilo oko 20. septembra. Njegovo, kao i zaduženje ostalih pripadnika jedinice bilo je davanje straže i čuvanje Veleprometa. Rekao je da je četiri-pet dana pre pada Vukovara napustio jedinicu i vratio se na Petrovu goru gde je učestvovao u prevoženju leševa i čišćenju

zgrada. Dan, dva nakon oslobođenja Vukovara, tj. 18. novembra 1991. godine, vratio se na Velepromet pošto je čuo da su uhapšeni neki ljudi među kojima je bila i doktorka Bosanac. Pošto je saznao da su odvedeni u kasarnu, otišao je tamo. Kada je stigao do kasarne, a to je oko 10, 11, 12 sati, video je pet - šest vojnih autobusa u kojima su sedeli, kako su mu rekli uhapšeni borci i radnici iz bolnice. Vojska je obezbeđivala autobuse. U krugu kasarne je bilo i teritorijalaca i civila. Nakon izvesnog vremena, možda sat do dva, neko je rekao da krenu i da će zarobljenici ići u Mitrovicu na razmenu. Optuženi je, zajedno sa Goranom Mugošom i Mirkom Vojnovićem, Čapalom krenuo automobilom na poljoprivredno dobro Ovčara. Ispred njih je išlo neko vojno vozilo i kada su stigli na Ovčaru formiran je špalir, a on je zajedno sa Mugošom i još nekima pretresao zarobljenike. Optuženi Bulić je naglasio kako mu je Mugoša rekao da je lično major Šljivančanin naredio da oni stanu u špalir i pretresaju zarobljenike. Njih desetak vršili su pretres na taj način što su kontrolisali da li zarobljenici imaju nešto od oružja, nož ili nešto slično, a nakon toga su ih puštali da ulaze u hangar. Kada je završio sa pretresanjem, otišao je u hangar gde se zadržao oko 15 – 20 minuta. U hangaru je video jednog oficira JNA kako pravi popis zarobljenika, a nije video da ih bilo ko tuče. Nakon toga je oko 5 – 5:30 otišao sa Ovčare na Petrovu goru kod Branka Miljanovića gde je i prespavao. Kolonu vozila, koju je predvodilo vojno vozilo kada su dolazili na Ovčaru činilo je dosta civilnih vozila. Kada su stigli na Ovčaru, tamo je već bilo vojske, po njegovoj proceni stotinak vojnika, a i civila koji su radili na samom poljoprivrednom dobru. Optuženi Bulić je naveo da je bilo vojnika i u maskirnim i u SMB uniformama, a ovi koji su pratili autobuse su imali bele uprtače. Naglasio je da je na Ovčari video oficire JNA, ali da ne poznaje nijednog od njih. Po njegovim rečima, zarobljenicima nisu uzimani lični dokumenti, novac i dragocenost, niti ih je bilo ko tukao. On je istakao da je mnoge od zarobljenika prepoznao, npr. Ćaleta Zvonimira, Mandić Mileta, Željka Josipa, Zvonka Vareniku i Tomu Pravdića. Od ostalih optuženih na Ovčari je video Miroljuba Vujovića i Stanka Vujanovića, dok je Kamenog video kada je pošao kući Takođe video je i optužene Đankovića i Miću Medonju, kao i Darka Fota i Boru Krajišnika. Na kraju, Bulić je istakao da je po njegovom sećanju, pored Ružice Mrkobašić, na Ovčari bila još jedna žena, ali ne može biti siguran u to.

Zapazanje posmatrača:

Članovi porodica i prijatelji okrivljenih su tokom ova četiri dana suđenja burno reagovali kada god bi pitanja okrivljenima postavljali punomoćnici oštećenih, Dragoljub Todorović i Nataša Kandić. Osim pogrdnih reči, veoma često im se video i podsmeħ na licima. Predsednik veća i predstavnici sudske policije na ovo nisu reagovali. Prilikom davanja iskaza optuženog Vuja u delu publike gde su sedeli članovi porodica optuženih i njihovi prijatelji čuli su se komentari da je Vujo lud.